

Metakognitivni Trening (MKT)

MKT 1 B – Pripisivanje: Prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga

© Moritz, Woodward & Deljković (11|22)

www.uke.de/mct

The use of the pictures in this module has been kindly permitted by artists and copyright holders, respectively. For details (artist, title), please refer to the end of this presentation.

Pripisivanje: Prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga

Pripisivanje = povezivanje uzroka sa događajima (npr. prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga)

Pripisivanje: Prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga

Pripisivanje = povezivanje uzroka sa događajima (npr. prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga)

Često ne opažamo da isti događaj može imati veoma različite uzroke.

Pripisivanje: Prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga

Pripisivanje = povezivanje uzroka sa događajima (npr. prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga)

Često ne opažamo da isti događaj može imati veoma različite uzroke.

Koji uzroci su mogli doprinijeti sledećoj situaciji?

Dobra prijateljica te nije zvala za rođendan.

Objašnjenja

Zašto te prijateljica nije zvala?

Moguća pripisivanja za ovo ponašanje...

???

Objašnjenja

Zašto te prijateljica nije zvala?

Moguća pripisivanja za ovo ponašanje...

- Nisam joj bitan. Da je u pitanju neko drugi ne bi zaboravila.
- Veoma je neorganizovana žena i može zaboraviti čak i sopstveni rođendan.
- Ima važan ispit da polaže i nema vremena ni za šta drugo.

Objašnjenja

Zašto te prijateljica nije zvala?

Moguća pripisivanja za ovo ponašanje...

...ja lično

Nisam joj dovoljno bitan.

...druge osobe

Ona je dezorganizovana.

...situacija ili
slučajnost

Ima da polaže ispit i nema vremena.

Prebacivanje krivice i preuzimanje zasluga

Kako je prethodno pokazano, događaji mogu imati veoma različite osnovne činioce. Čak šta više, u većini slučajeva kombinacija nekoliko uzroka doprinosi nastanku određene situacije. Uprkos tome, mnogi ljudi uzimaju u obzir samo jedan aspekt (npr. krivljenje drugih umjesto sebe ili suprotno).

Otpuštaju te iz bolnice gotovo bez simptoma.

Razlozi...

...ja lično

...druge osobe

...a situacija ili slučajnost

Otpuštaju te iz bolnice gotovo bez simptoma.

Objašnjenja...

... Ja lično:

(*uticajni*)

- Proces oporavka je bio jako uspješan jer sam bio visoko motivisan.
- Insistirao sam na određenim terapijskim opcijama, što je imalo glavnu ulogu u procesu liječenja.

(*manje uticajni*)

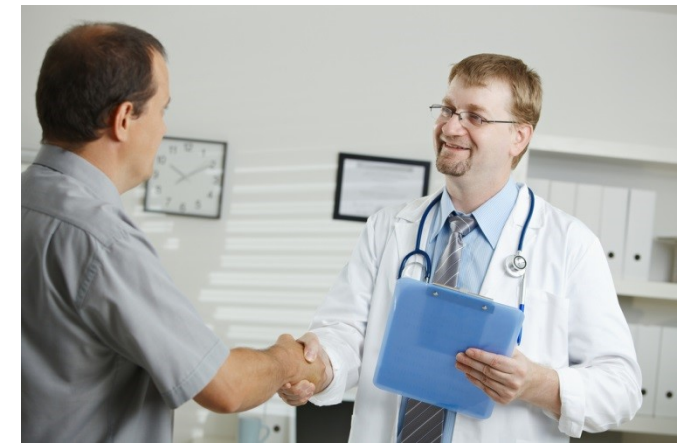
- Po mom mišljenju, oporavio bi se i bez terapije & lijekova.
- Oporavak je nastao usled mojih *odličnih gena*.

... Druge osobe:

- Medicinsko osoblje u bolnici je visoko kompetentno.
- Bez podrške moje porodice, ne bi imao takav uspjeh.

... Situacija ili slučajnost:

- Imao sam sreće da medicinsko osoblje nije bilo prezaposleno kao obično.
- Oporavak je nastao usled terapije lijekovima.

Otpuštaju te iz bolnice gotovo bez simptoma.

Objašnjenja...

... Ja lično:

(*uticajni*)

- Proces oporavka je bio jako uspješan jer sam bio visoko motivisan.
- Insistirao sam na određenim terapijskim opcijama, što je imalo glavnu ulogu u procesu liječenja.

(*manje uticajni*)

- Po mom mišljenju, oporavio bi se i bez terapije & lijekova.
- Oporavak je nastao usled mojih *odličnih gena*.

... Druge osobe:

- Medicinsko osoblje u bolnici je visoko kompetentno.
- Bez podrške moje porodice, ne bi imao takav uspjeh.

... Situacija ili slučajnost:

- Imao sam sreće da medicinsko osoblje nije bilo prezaposleno kao obično.
- Oporavak je nastao usled terapije lijekovima.

Opres: jednostrana objašnjenja!

Otpuštaju te iz bolnice gotovo bez simptoma.

Sad, molimo dajte ravnoteženije odgovore koji uključuju više uzroka (npr. druge osobe, situaciju & sebe lično)

???

???

???

Otpuštaju te iz bolnice gotovo bez simptoma.

Sad, molimo dajte ravnoteženije odgovore koji uključuju više uzroka (npr. druge osobe, situaciju & sebe lično)

- “Podrška moje porodice, ljekari i lijekovi su doprinijeli procesu oporavka. Zadnje ali ne manje bitno, dio uspijeha se može pripisati meni lično jer sam bio visoko motivisan, i aktivno sam učestvovao u procesu liječenja.”
- “Bio sam motivisan za promjenu, jer sam pitao da učestvujem u posebnoj grupnoj terapiji koju su dobro vodili terapeuti.”

Efekti određenih stilova pripisivanja na negativne događaje!

To je slabo odrađeno. Pao si na ispitu iz Engleskog.

Pripisivanje sebi

(npr. "Trebao sam naučiti bolje!")

Mana: ???

Prednost: ???

Druge osobe/Pripisivanje situaciji

(npr. "Učitelj je moron i mrzi me.")

Mana: ???

Prednost: ???

Efekti određenih stilova pripisivanja na negativne događaje!

To je slabo odrađeno. Pao si na ispitu iz Engleskog.

Pripisivanje sebi

(npr. "Trebao sam naučiti bolje!")

Mana: smanjenje samopouzdanja

Prednost: izgledate plemenito i hrabro zbog preuzimanja odgovornosti

Druge osobe/Pripisivanje situaciji

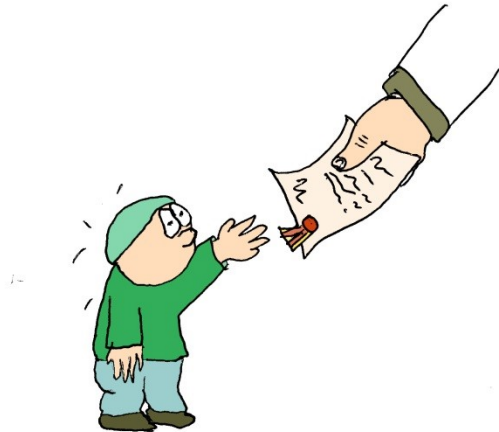
(npr. "Učitelj je moron i mrzi me.")

Mana: ???

Prednost: ???

Efekti određenih stilova pripisivanja na negativne događaje!

To je slabo odrađeno. Pao si na ispitu iz Engleskog.

Pripisivanje sebi

(npr. "Trebao sam naučiti bolje!")

Mana: smanjenje samopouzdanja

Prednost: izgledate plemenito i hrabro zbog preuzimanja odgovornosti

Druge osobe/Pripisivanje situaciji

(npr. "Učitelj je moron i mrzi me.")

Mana: odbacivanje odgovornosti se posmatra kao neuljudnost (olakšanje sebi)

Prednost: samopouzdanje nije ugroženo

Efekti određenih stilova pripisivanja na negativne događaje!

To je slabo odrađeno. Pao si na ispitu iz Engleskog.

Ravnotežniji odgovori (npr. kombinacija uticaja sebe, drugih osoba/situacije; nude različita objašnjenja):

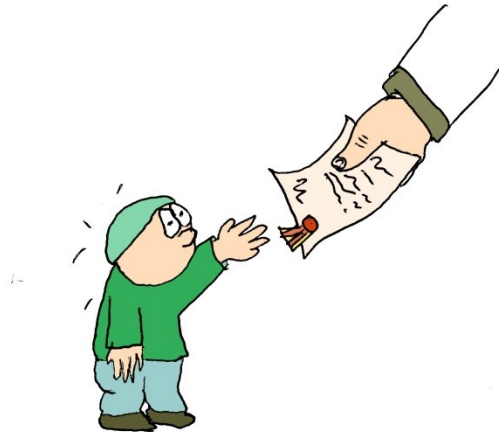
???

???

???

Efekti određenih stilova pripisivanja na negativne događaje!

To je slabo odrađeno. Pao si na ispitu iz Engleskog.

Ravnotežniji odgovori (npr. kombinacija uticaja sebe, drugih osoba/situacije; nude različita objašnjenja):

“Nisam navikao na takvu vrstu ispita; Bolje ću se spremi sledeći put.”

“Trebao bi poboljšati moj odnos sa učiteljem. Ne bi me oborio zbog čiste ljutnje.”

Efekti određenih stilova pripisivanja na pozitivne događaje!

Super! Tvoj go je doveo do pobjede!

Pripisivanje sebi

(npr. "ovo je bio izvanredan individualni dio posla.")

Mana: ???

Prednost: ???

Pripisivanje drugima/Pripisivanje situaciji

(npr. "Svako je mogao postići pogodak iz onog ugla.")

Mana: ???

Prednost: ???

Efekti određenih stilova pripisivanja na pozitivne događaje!

Super! Tvoj go je doveo do pobjede!

Pripisivanje sebi

(npr. "ovo je bio izvanredan individualni dio posla.")

Mana: samohvaljenje je arogantno

Prednost: povećanje samopouzdanja

Pripisivanje drugima/Pripisivanje situaciji

(npr. "Svako je mogao postići pogodak iz onog ugla.")

Mana: ???

Prednost: ???

Efekti određenih stilova pripisivanja na pozitivne događaje!

Super! Tvoj go je doveo do pobjede!

Pripisivanje sebi

(npr. "ovo je bio izvanredan individualni dio posla.")

Mana: samohvaljenje je arogantno

Prednost: povećanje samopouzdanja

Pripisivanje drugima/Pripisivanje situaciji

(npr. "Svako je mogao postići pogodak iz onog ugla.")

Mana: samopouzdanje nije povećano

Prednost: smatraju vas skromnim kao i timskim igračem

Efekti određenih stilova pripisivanja na pozitivne događaje!

Super! Tvoj go je doveo do pobjede!

Ravnotežniji odgovori (npr. kombinacija uticaja od sebe lično, drugih ljudi/situacije; nudi različita objašnjenja):

???

???

???

Efekti određenih stilova pripisivanja na pozitivne događaje!

Super! Tvoj go je doveo do pobjede!

Ravnotežniji odgovori (npr. kombinacija uticaja od sebe lično, drugih ljudi/situacije; nudi različita objašnjenja):

“Veoma sam ponosan, ali Stivovo učešće u pogodku je bilo veliko, takođe.”

“To mi je posao, ali zaista, bilo je teško postići pogodak iz tog ugla.”

“Hvala mnogo. Trenutno zaista ide dobro.”

Zašto mi ovo radimo?

Studije pokazuju da mnogi ljudi sa **depresijom** (ali ne svi!):

- Skloni su da krive sebe za neuspjeh
- Skloni su da dodjeljuju drugim ljudima ili okolnostima zaslugu za uspjeh

Ovo može voditi niskom samopoštovanju!

Zašto mi ovo radimo?

Studije pokazuju da mnogi ljudi koji bez razloga osjećaju da ih prate i da im se prijeti (ali ne svi!):

- Skloni su da krive druge ljude za negativne događaje i neuspjeh
- Skloni su da misle da su svi događaji izvan njihove kontrole

Posebno prvi stil pripisivanja može dovesti do interpersonalnih problema!

Kako bajasi pripisivanja dovode do pogrešnih shvatanja tokom psihoze – primjeri

Događaj	Objašnjenje tokom psihoze	Druga objašnjenja
Važna dokumenta su izgubljena u tvom stanu.	Neko ti je upao u kuću i ukrao dokumenta da bi te oštetio.	Dokumenti su greškom pomjereni.
Pao si na ispitu.	Ispitivač želi da ti uništi karijeru.	Možda je ispitivač bio strog, ali nedovoljna priprema i nedostatak sna su takođe mogući uzroci.
Prijatelj te ne pozdravlja.	Prijatelj ne želi više da zna za tebe i stidi te se.	Tvoj prijatelj je zabrinut; nije te primjetio.

Da li bi neko podijelio kratko licno iskustvo?

Stil Pripisivanja

Cilj učenja današnjeg sastanka:

- Razmišljajte o mogućim uzrocima nekog događaja
- Ne žurite da prihvatite samo jedno objašnjenje
- Diskutujte o poslasticama određenih pripisivanja

Trebali bismo biti što je moguće više realni u svakodnevnom životu:

Ne bismo trebali uvijek da krivimo druge zbog neuspjeha.

Takođe, ne bismo trebali da krivimo uvijek sebe kad stvari krenu naopako!

Prijatelj te ogovara.

Šta je dovelo do toga da te prijatelj ogovara?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Pozvali su te na razgovor za posao.

Šta je dovelo do toga da te pozovu na razgovor za posao?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Prijatelj je neprijatno iznenađen tvojom spontanom posjetom.

Šta je dovelo do toga da je prijatelj neprijatno iznenađen?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Ljudi se smiju dok pričaš.

Šta je dovelo do toga da se ljudi smiju dok pričaš?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

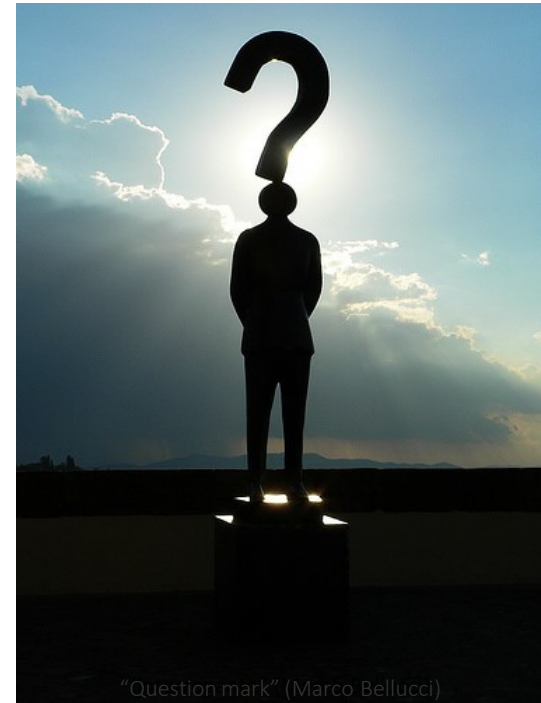
Dajte neke lične primjere!

Šta je moglo dovesti do ove situacije?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Unutrašnji glas ti kaže da nisi dobra osoba.

Razlozi...

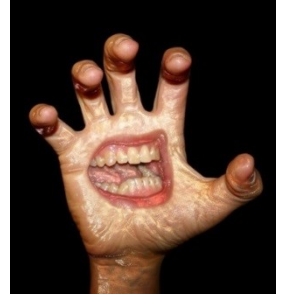
...ti lično

...drugi

...okolnosti/slučajnost-

Unutrašnji glas ti kaže da nisi dobra osoba.

Razlozi...

... ja lično:

- “Na nesreću, stalno krivim sebe. Kao da je prisutna neka vrsta skrivene mržnje prema sebi.”
- “Poludjeću.”
- “Izgleda kao da neko drugi misli . Ali znam da su to moje vlastite misli.”

... drugi ljudi:

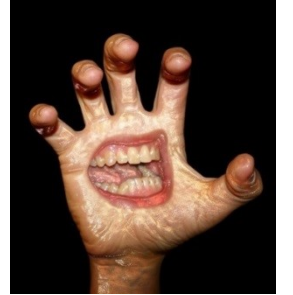
- “Nešto je stavljeno u moj mozak.”
- “Ne znam kako se to dogodilo, ali neko drugi je preuzeo kontrolu nad mojim mislima .”

... okolnosti/slučajnost:

- “Pod stresom sam ovih dana. Zato sve doživljavam intezivnije uključujući moje misli.”
- “U mojim ušima odzvanja jer sam slušao hard rok pjesmu.”

Unutrašnji glas ti kaže da nisi dobra osoba.

Psihoza: unutrašnji glas je povezan sa drugim osobama/moćima:

- “Nešto mi je implantirano u mozak.”
- “Ne znam kako se to moglo dogoditi, ali neko drugi je preuzeo kontrolu nad mojim mislima.”

Čuti glasove

Naše misli ili upravljanje iz daljine?

Za i Protiv

Glasovi su umetnuti spolja?	Postoje li možda druga objašnjenja za pretpostavke izražene na lijevoj strani?
<p>“Mogu ih jasno čuti. Suprotno njima, moje misli su potpuno tihe!”</p>	<p>???</p>
<p>“Ove misli nijesu pod mojom kontrolom. Kad pokušam da im se suprostavim postaje gore. To mi pokazuje da neko stvarno želi da mi je loše.”</p>	<p>???</p>
<p>“Nikad ne bih imao takve zle misli. Nikad ne bih nekoga povrijedio. Ali ipak konstantno imam te misli.”</p>	<p>???</p>

Čuti glasove

Naše misli ili upravljanje iz daljine?

Za i Protiv

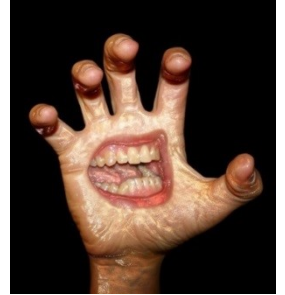
Glasovi su umetnuti spolja?	Postoje li možda druga objašnjenja za pretpostavke izražene na lijevoj strani?
<p>“Mogu ih jasno čuti. Suprotno njima, moje misli su potpuno tihe!”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Približno 15-20% populacije bez mentalnih poremećaja čuje takve glasove s vremena na vrijeme • Intezivne misli su ponekad gotovo čujne (privlačne melodije, ruminacija, čujemo glas prijatelja dok čitamo njegov mail).
<p>“Ove misli nijesu pod mojom kontrolom. Kad pokušam da im se suprostavim postaje gore. To mi pokazuje da neko stvarno želi da mi je loše.”</p>	<p>???</p>
<p>“Nikad ne bih imao takve zle misli. Nikad ne bih nekoga povrijedio. Ali ipak konstantno imam te misli.”</p>	<p>???</p>

Čuti glasove

Naše misli ili upravljanje iz daljine?

Za i Protiv

Glasovi su umetnuti spolja?	Postoje li možda druga objašnjenja za pretpostavke izražene na lijevoj strani?
<p>“Mogu ih jasno čuti. Suprotno njima, moje misli su potpuno tihe!”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Približno 15-20% populacije bez mentalnih poremećaja čuje takve glasove s vremena na vrijeme • Intezivne misli su ponekad gotovo čujne (privlačne melodije, ruminacija, čujemo glas prijatelja dok čitamo njegov mail).
<p>“Ove misli nijesu pod mojom kontrolom. Kad pokušam da im se suprostavim postaje gore. To mi pokazuje da neko stvarno želi da mi je loše.”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ne možemo u potpunosti da kontrolišemo naše misli – kako bi inače bilo događaja kao što su iznenadne inspiracije, ideje, ili ruminacije • Ako pokušamo da se suprostavimo ovim mislima, one automatski postaju jače → Eksperiment: Ne mislite na broj 8! – Nećete uspijeti.
<p>“Nikad ne bih imao takve zle misli. Nikad ne bih nekoga povrijedio. Ali ipak konstantno imam te misli.”</p>	<p>???</p>

Čuti glasove

Naše misli ili upravljanje iz daljine?

Za i Protiv

Glasovi su umetnuti spolja?	Postoje li možda druga objašnjenja za pretpostavke izražene na lijevoj strani?
<p>“Mogu ih jasno čuti. Suprotno njima, moje misli su potpuno tihe!”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Približno 15-20% populacije bez mentalnih poremećaja čuje takve glasove s vremena na vrijeme • Intezivne misli su ponekad gotovo čujne (privlačne melodije, ruminacija, čujemo glas prijatelja dok čitamo njegov mail).
<p>“Ove misli nijesu pod mojom kontrolom. Kad pokušam da im se suprostavim postaje gore. To mi pokazuje da neko stvarno želi da mi je loše.”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ne možemo u potpunosti da kontrolišemo naše misli – kako bi inače bilo događaja kao što su iznenadne inspiracije, ideje, ili ruminacije • Ako pokušamo da se suprostavimo ovim mislima, one automatski postaju jače → Eksperiment: Ne mislite na broj 8! – Nećete uspijeti.
<p>“Nikad ne bih imao takve zle misli. Nikad ne bih nekoga povrijedio. Ali ipak konstantno imam te misli.”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Misli koje su suprotne našem uobičajenom načinu razmišljanja su česte . Misli ≠ Akcija: 20% ljudi bez mentalnih poremećaja je imalo misli o suicidu, ipak, oni to ne urade. Čak i ako se radi o ljudima koje volimo, ponekad osjećamo agresiju(npr. Majka i njeno uplakano dijete).

Čuti glasove

Naše misli ili upravljanje iz daljine?

Za i Protiv

Objašnjenje da se tim čudnim mislima upravlja daljinskim putem donosi mnogo više pitanja nego odgovora, npr.:

- Tehnički izvodljivo?
- Kako i kada je izvršena implantacija?
- Ko bi želio da te povrijedi? Ko bi imao vremena i para da to uradi?
- Postoje lakši načini da se neko povrijedi. Zašto bi se odabrao takav složen (možda nemoguć) metod?

Prijatelj te je prevezao do kuće.

Šta je dovelo do toga da te prijatelj preveze?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Prijatelj se nije pojavio da bi se vidio sa tobom.

Šta je dovelo do toga da se prijatelj ne pojavi?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Prijatelj ti nije poslao razglednicu.

Šta je dovelo do toga da ti prijatelj ne pošalje razglednicu?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Neko vozi auto iza tebe već neko određeno vrijeme.

Šta je dovelo do toga da neko vozi auto iza tebe?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Autobus ti odlazi “ispred nosa”.

Zašto nisi stigao autobus?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Komšija te je pozvao na piće.

Šta je dovelo do toga da te komšija pozove na piće?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Već određeno vrijeme, jedan čovjek je čitao novine ispred tvojih vrata.

Šta je dovelo do toga da ovaj čovjek čita novine pred tvojim vratima?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Prijatelj misli da nisi fer.

Šta je dovelo do toga da prijatelj misli da nisi fer?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Prijatelj misli da si pametan.

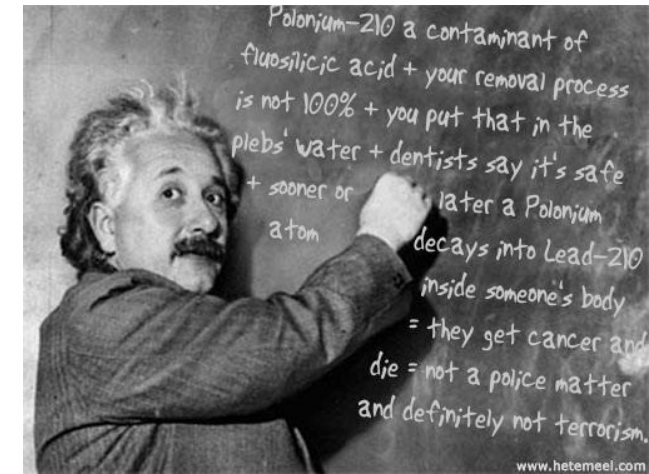
Šta je dovelo do toga da prijatelj misli da si pametan?

Šta je glavni razlog za ovaj događaj?

Ti lično?

Druga osoba ili drugi ljudi?

Okolnosti ili slučajnost?

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Uvijek uzmite u obzir više mogućih faktora koji su mogli pridonijeti ishodu nekog događaja (npr. vi lično/drugi ljudi/ događaji).

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Uvijek uzmite u obzir više mogućih faktora koji su mogli pridonijeti ishodu nekog događaja (npr. vi lično/drugi ljudi/ događaji).
- Trebali bismo se potruditi da budemo što je moguće više realni u svakodnevnom životu: Nije opravdano da *uvijek* prebacujemo krivicu na druge, kao što nije *uvijek* naša greška kad stvari krenu loše.

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Uvijek uzmite u obzir više mogućih faktora koji su mogli pridonijeti ishodu nekog događaja (npr. vi lično/drugi ljudi/ događaji).
- Trebali bismo se potruditi da budemo što je moguće više realni u svakodnevnom životu: Nije opravdano da *uvijek* prebacujemo krivicu na druge, kao što nije *uvijek* naša greška kad stvari krenu loše.
- Najčešće nekoliko faktora utiče na jedan događaj.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi ljudi koji imaju psihozu su skloni da objasne *složene* događaje sa samo jednim uzrokom. Ponekad se krivica prebaci na druge ljude koji nisu napravili grešku.

Primjer I: Elvis ima telefonski poziv. Mašinski telefonski glas ga pita oko njegovih potrošačkih navika.

Njegovo vjerovanje: Njenog stanodavac ga špijunira da bi otišao iz njegovog stana.

Dodatno objašnjenje: Poziv je uputila kompanija koja se bavi ispitivanjem tržišta prodavnica, i Elvis je odabran slučajno. Elvis nikad nije imao konflikt sa stanodavcem. Nema razloga za takvo nagađanje, jer je Elvis prosječan čovjek koji uvijek plaća stanarinu na vrijeme.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Ponekad, drugi ljudi snose *dio* odgovornosti, ali drugi važni faktori se trebaju uzeti u obzir takođe.

Primjer II: Ana ima novu epizodu psihoze!

Njeno vjerovanje: Nova epizoda je uzrokovana sjećanjem kad je na ulici slučajno naletjela na njenog bivšeg muža. Svađali su se mnogo tokom braka.

Dodatni faktori: Ovo bi mogao biti mogući razlog, ali postoje dodatni faktori: Ana je prestala da pije lijekove. Imala je probleme na poslu i brine da bi mogla izgubiti posao.

Hvala Vam na pažnji!

za trenere:

Podijelite radne listove. Predstavite našu aplikaciju COGITO (preuzmite besplatno).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Vic	flickr	Doctor greating patient [sic]	CC	A doctor is shaking a patient’s hand/Ein Arzt schüttelt einem Patienten die Hand
Benny-Kristin Fischer	---	---	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various motives: pupil, ice hockey player/ Verschiedene Motive: Schüler, Eishockeyspieler
Bdunnette	flickr	DSCF0486	CC	A friend is talking behind your back (wispering)/Freundin hat hinter Ihrem Rücken geredet (flüstern)
rileyroxx	flickr	Job Interview #2	CC	You are invited for a job interview (man dressed in grey shirt + tie)/Vorstellungsgespräch (Mann in schwarzem Hemd u. Krawatte)
bre pettis	flickr	This is what the webcam sees through a peephole	CC	A friend is unpleasantly surprised by your spontaneous visit (man in a spyhole)/Eine Freundin ist von ihrem Besuch unangenehm überrascht (Mann im Spion)
yanec	flickr	laughter workshop	CC	Other people laugh while you are talking (celebration)/Andere fangen an zu lachen, während Sie reden (Feier)
Heidi Wittwer	fotocommunity	schreiende Hand	PP	Screaming hand/Schreiende Hand
zen	flickr	zen driving home - day 14	CC	A friend gives you a lift home (man in the car)/ Ein Freund hat sie nach Hause gefahren (Mann im Auto)
Jswieringa	Flickr	Quarter Past three	CC	A friend did not show up for a meeting with you (clock)/Ein Freund versetzt sie (Wanduhr)
Rocketjim54	Flickr	mail box	CC	Postcard (mailbox)/Postkarte (Briefkasten)

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
trekguy	flickr	rear view side mirror	CC	A car has been driving behind you for some time (rearview mirror of the car)/Ein Wagen fährt längere Zeit hinter ihnen her (Rückspiegel e. Autos)
The Jamoker	flickr	Missed The Bus	CC	Bus passing by/Der Bus fährt weg
*MarS	flickr	wine II	CC	A neighbour invited you for a drink (Glass of white wine)/Nachbar hat sie auf ein Gläschen eingeladen (Glas m. Weiswein)
heater	flickr	Commute (reading gang signs)	CC	Reading the newspaper/Zeitungsleser
Katrin Ze.	fotocommunity	enttäuscht	CC	A friend thinks you are unfair/Ein Freund findet sie unfair (in der Ecke kauernde Frau)
judge mental	flickr	The Fluoride uncertainty Theory	CC	A friend thinks you are smart (Albert Einstein)/ Ein Freund findet sie klug (Einstein)